

נושא מס' 5

הדרך והסביבה

תוכן עניינים

1.....	הדרך והסביבה
1.....	מערך השיעור
3.....	הדרך ומאפייניה
3.....	מהי דרך?
3.....	חלקי הדרך
8.....	נתיבים מיוחדים
11.....	סוגי דרכים
14.....	רשת הדרכים בעיר ובשכונה
18.....	מרכיב הדרך - הצומת
18.....	מאפייני הצומת
21.....	שאלות תרגול לקראת מבחן התיאוריה

הדרך וחלקיה

מערך השיעור

המטרות

התלמידים

- יכירו את: הדרך וחלקיה, רשת הדרכים, סוגי דרכים, נתיבים וכיווני נסיעה כולל הסכנות שבדרך.
- יבינו את ההתנהגות הבטיחותית הנדרשת בדרך על סוגיה השונים.
- יכירו את הצומת ואת סוגי הצמתים העיקריים.
- יבינו, כי תקנות התעבורה מבטיחות את היכולת לנוע במרחב התעבורתי באופן בטוח ואחראי, והן מנציחות את ההתנהגות הנדרשת בעת הנהיגה.

הרעיון המרכזי

פרק זה עוסק בדרך ובחלקיה, והוא כולל הגדרה של "דרך" והגדרות של מרכיביה. השימוש בחלקי הדרך השונים מעוגן בחוקי התעבורה ובתקנות התעבורה במטרה ליצור התנהגות אחידה. בפרק זה נתייחס לסוגי דרכים: דרך עירונית ודרך בין-עירונית, כביש חד-סטרי ודו-סטרי. נכיר את רשת הדרכים בעיר ובשכונה: דרך מקומית-שכונתית, דרך מאספת, דרך עורקית ועוד. נעסוק בתמציתיות בצומת כחלק מרשת הדרכים וממרכיבי הדרך.

*העמקה בנושא הצומת תופיע בפרק 15.

מהלך השיעור

ראשי פרקים של התוכן	פירוט התוכן	שיטת ההוראה	הפעילויות הנלוות	זמן	הערות	מטלות לתלמיד
הגדרת דרך וחלקי הדרך	הגדרת הדרך ופירוט חלקיה: כביש, קו גבול כביש, שול הדרך, מעקה בטיחות, קו הפרדה רצוף, שטח הפרדה, גדר הפרדה, נתיב, מנהרה, מדרכה, מעבר חצייה, צומת ומעגל תנועה.	הסבר מילולי + המחשה	צפייה בסרטון זיהוי מרכיבי הדרך במרחב התעבורתי (סרטון 026) – פעילות 1, ובתמונה עם חלקי הדרך הממוספרים – פעילות 2. התלמידים צריכים לזהות מהם חלקי הדרך המופיעים בסרטון ובתמונה.	20-15 דקות	אם נותר זמן ניתן לצפות בסרט: סכנות בדרך עירונית מאספת: חניית מכוניות ומשאיות. הפרק: תפיסת סיכונים וזיהוי מוקדם של סכנות (סרטון מס' 247)	
סוגי דרכים	סוגי הדרכים: דרכים עירוניות ודרכים בין-עירוניות	הסבר מילולי + המחשה		5 דקות		
כביש חד-סטרי ודו-סטרי	חלקי הדרך והמאפיינים של דרך חד-סטרי ודו-סטרי	הסבר מילולי + המחשה	פעילות 3: צפייה בסרטונים: מאפייני דרך מקומית (מס' 186) סכנות בדרך עירונית מקומית: מכוניות חונות מגבילות את שדה הראייה (מס' 079)	10 דקות		
רשת הדרכים בעיר ובשכונה	רשת הדרכים: דרך מקומית-שכונתית, דרך מאספת ודרך עורקית, רחוב משולב ומדרחוב	הסבר + עבודה אישית של כל תלמיד	– זיהוי שלושת סוגי הדרכים על-פי הסרטים (פעילות 4). – זיהוי סוג הדרך בכל תמונה (פעילות 5). – Google maps מציאת שלושת סוגי הדרכים באזור המגורים (פעילות 6).	25 דקות	פירוט והעמקה במאפיינים, בסכנות ובהתנהגות הראויה בכל סוג דרך יובאו בפרק 12: "נהיגה בסביבה עירונית".	
מרכיב הדרך - הצומת	הגדרת הצומת, סוגי צמתים עיקריים, המורכבות בהתנהלות בצומת וההתנהגות הרצויה.	הסבר + דיון	– סרטון צומת בהודו ושאלות נלוות (פעילות 7). – סרטון על תמרורי הצומת העיקריים ושאלות נלוות (פעילות 8). – איור של נקודות מפגש בצומת ושאלה נלוות (פעילות 9).	20-15 דקות	ההתייחסות לצומת היא כאל חלק ממרכיבי הדרך.	תרגול שאלות תיאוריה בסיום הפרק.

הדרך ומאפייניה

מהי דרך?

במילון הדרך מוגדרת כמסלול, ערוץ, נתיב, משעול, מסילה וכד'.

בפקודת התעבורה (סעיף 1) הדרך מוגדרת כ: "כל מסילה, דרך, רחוב, סמטה, כיכר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות לעבור בהם". לפי הגדרה זו ניתן לומר, שכל מקום שמתנהלת בו תנועת כלי רכב ונמצאים בו בני אדם הוא דרך, כגון: הכביש, המדרכה, החניון, חצר המפעל, חצר הבית, דרך העפר וכו'.

חלקי הדרך

פעילות 1

- צפו בסרטון [זיהוי מרכיבי הדרך במרחב התעבורתי](#) (מס' 026)
- רשמו את חלקי הדרך שאתם מזהים בסרטון.

תשובה למורה:

מרכיבי הדרך: כביש, קו גבול כביש, שול הדרך, שטח הפרדה, שטח הפרדה מסומן, צומת, מדרכה, נתיבים, צומת, רמזור.

סימונים על פני הכביש: מעבר חצייה, נסיעה ישר ושמאלה, קו הפרדה.

סימונים על המדרכה.

אם נותר זמן ניתן לצפות גם בסרטון [סכנות בדרך עירונית מאספת: חניית מכוניות ומשאית](#).
[הפרק: תפיסת סיכונים וזיהוי מוקדם של סכנות](#) (סרטון מס' 247) ולרשום את חלקי הדרך שניתן לזהות בו.

- **כביש – חלק הדרך המיועד לתנועת כלי רכב, או שנשלל או שופר לשם כך, או שתנועת כלי רכב נוהגת לעבור בו, למעט שולי הדרך (תקנה 33).**
- **קו גבול כביש – הקו הצהוב המסמן את שפת הכביש במקום שבו אין אבני שפה (תקנה 34).**

כביש סלול

- **שול הדרך:** חלק הדרך המשתרע משפת הכביש (הקו הצהוב) ועד למרחק ארבעה מטר משפת הכביש, או עד הדופן הקרובה של תעלת ניקוז הנמצאת לעיתים קרוב לכביש. בדרכים העירוניות בנויה לרוב מדרכה לצד הכביש.

שול דרך סלול

תעלת ניקוז בשול הדרך

שול דרך לא סלול

חשוב לזכור! שול הדרך הוא חלק מהכביש. עצירה בשולי הדרך מסכנת גם את הנהג העוצר וגם שמה מכשול לנהגים אחרים. חשוב להימנע מסיכונים מיותרים בכביש וגם בשוליים! אם נאלצתם מסיבה כלשהי למשל, בשל תקלה ברכב, לעצור בשולי הדרך, עליכם לנקוט את כל אמצעי הזהירות!

- **"מעקה בטיחות" – מחסום אבן או גדר המותקנים בשולי הדרך בקצה המרוחק מהכביש.**
תפקיד מעקה הבטיחות למנוע מכל רכב לרדת אל השטח שמעבר לשוליים.

מעקה בטיחות

- **קווי הפרדה:**

- **קו הפרדה רצוף בצבע לבן – (תמרור 803)** פס לבן רצוף המסומן באמצע הכביש (קו כפול, או יחיד רציף). אין לעבור את הקו בגוף הרכב או בחלקו וחל איסור עקיפה בקטע דרך זה

קו הפרדה יחיד

קו הפרדה כפול

- **קו הפרדה לא רצוף בצבע לבן:**

קו נתיב או קו ציר הכביש – קו קטעים בצבע לבן: נהג בנתיב הימני ביותר, אל תעבור את הקו בגוף הרכב או בחלקו, אלא לשם עקיפה, או לשם בצוע הוראות כל דין אחר ותוך שמירת הוראות כל דין.	801	
--	-----	--

- **קו הפרדה שצידו האחד רצוף והשני מקווקו בצבע לבן:**

קו קטעים ליד קו רצוף בצבע לבן: מותר לעבור את הקווים, אם קו הקטעים הוא מצידו הימני של הקו הרצוף, והדרך פנויה.	806	
--	-----	--

- **שטח הפרדה – שטח המחלק דרך דו-סטריט לאורכה בקטעי דרך מסוימים לשני כבישים חד-סטריים.** שטח הפרדה הוא כל מבנה, אי תנועה, סימון שטח על פני הדרך, גינה, שטח לא סלול וכיוצא באלה, המחלקים את הדרך לאורכה.
- קו נתיב או קו ציר הכביש – קו קטעים בצבע לבן:
- נהג בנתיב הימני ביותר, אל תעבור את הקו בגוף הרכב או בחלקו, אלא לשם עקיפה או לשם בצוע הוראות כל דין אחר ותוך שמירת הוראות כל דין.

ישנם כמה סוגים של שטחי הפרדה:

- שטח הפרדה שאינו סלול ואינו מעובד (**תקנה 36**).
- איי תנועה (בצורות שונות) המסומנים על הכביש בצבע לבן: אסור לעבור, לעצור או לחנות עליהם (תמרור 815).
- "שטח הפרדה בנוי" – שטח הפרדה המחלק את הדרך לאורכה באמצעות התקן מוגבה מעל הכביש כגון אבן שפה מוגבהת, מעקה בטיחות או צמחייה.

אי תנועה

שטח הפרדה בנוי

שטחי הפרדה בנויים:

שטח הפרדה מוגבה

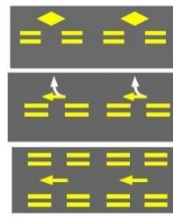
שטח הפרדה עם קיר בטון

שטח הפרדה עם צמחייה

- **צמחייה**
- **גדר הפרדה** – מחסום בטון או מתכת המפריד בין מסלולים בדרך, ומיועד למנוע מכלי רכב מלעבור אל המסלול הנגדי.
- **הגבהה**
- **נתיב** – חלק מרוחבו של כביש, בין שסומן ובין שלא סומן, המספיק לתנועת טור אחד של כלי רכב בעלי ארבעה גלגלים או יותר. מספר הנתיבים שבדרך הוא אחד המאפיינים הבולטים המבדילים בין סוגי הדרכים.

נתיבים מיוחדים

תמרור 503

תמרור 501

○ **נת"צ** (נתיב לתחבורה ציבורית)

נתיב (או כביש) מיוחד למתן עדיפות לרכבת קלה, לאוטובוסים, למוניות ולרכב המסיע ארבעה בני אדם לפחות – לפי הסימונים המופיעים בתמרור **501**, קווים וחיצים בצבע צהוב. בנת"צ ימני מותר לרכוב על אופניים. תמרורים נוספים: **504** - **512**.

○ בכבישים מסוימים מסומנים נתיבים המיועדים לתנועת סוג מסוים של כלי רכב כמו, נתיב לאופניים, נתיב לכלי רכב איטיים (תקנה 34).

- **"נתיב האטה"** – הרחבה הדרגתית של הכביש לנתיב נוסף המיועד להאטת המהירות לקראת יציאה מהכביש. מופיע לרוב בדרכים מהירות וראשיות.
- **"נתיב האצה"** – נתיב נוסף לאורך הכביש המיועד להשתלבות התנועה באמצעותו. מופיע לרוב בדרכים מהירות (המוגדרות כמהירות או דומות להן).

דרך עם נתיב האטה מימין ונתיב האצה משמאלו

(תמרור 633)

(תמרור 138)

○ מנהרה:

דרך העוברת מתחת לכביש או למסילה, או מעבר תת-קרקעי אחר המיועד למעבר רכב, שלפניו הוצב תמרור המציין אותם.

נתיבי הולכי הרגל

- **מדרכה:** מצויה בצד הכביש לשימושם של הולכי הרגל והיא חלק מרוחב הדרך. בדרך כלל המדרכה מוגבהת מעט מעל פני הדרך. בסופם של מעברי החצייה ובמקומות מעבר לחניוני מכוניות מונמכת המדרכה כמעט עד לגובה פני הכביש (תקנה 38).

- **מעבר חצייה:** חלק מהכביש המסומן על-ידי תמרור, ו/או בסימון על פני הכביש, ומיועד לחציית הכביש על-ידי הולכי רגל.

פעילות 2

שאלה ממבחן התיאוריה: איזה חלק דרך מייצגים המספרים 2, 3, 4, 6, ו-7?

תשובה: 2 - דרך; 3 - כביש; 4 - שטח הפרדה; 6 - נתיב; 7 - שול דרך

סוגי דרכים

- **"דרך עירונית" (תמרור 424)** – כל דרך המצויה בתחום שיפוט של רשות מקומית או של רשויות מקומיות הגובלות זו בזו, ואשר בכניסה לאותו תחום מוצב תמרור שמשמעו "כניסה לדרך עירונית", ועד למקום שבו מוצב תמרור 425 שמשמעו "קצה תחום דרך עירונית".

קצה תחום דרך עירונית
(תמרור 425)

כניסה לתחום דרך עירונית
(תמרור 424)

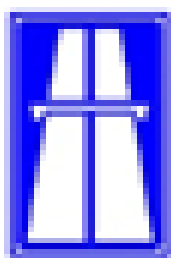
- **דרך בין-עירונית:** דרך מחוץ לתחום העירוני. המהירות המרבית המותרת בה היא 80 קמ"ש, ובמקרה שיש בה שטח הפרדה בנוי – 90 קמ"ש.

דרך בין-עירונית

- **דרך מהירה**

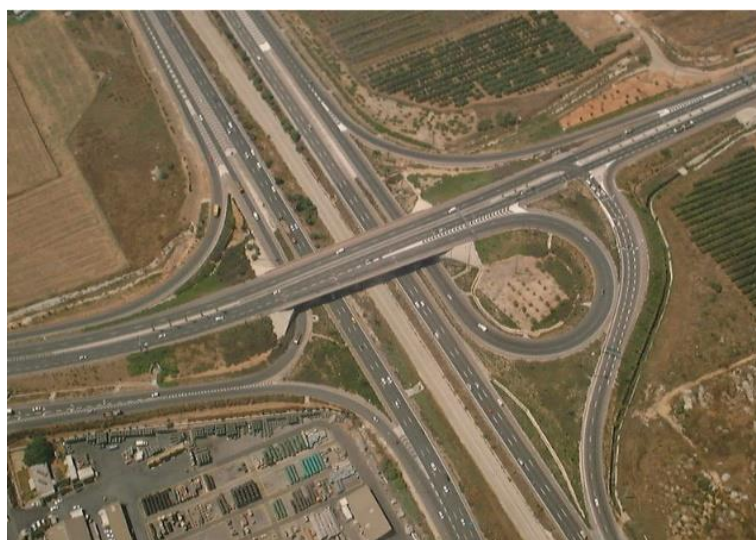
דרך שאיננה דרך עירונית, שיש בה שני כבישים לפחות המיועדים לתנועת כלי רכב מנועיים בלבד, בני שני נתיבים לפחות לכל כיוון נסיעה, בין הכבישים מפריד שטח הפרדה, אין גישה לדרך מחצרים סמוכים ואין בה מפגשי מסילת ברזל או צמתים פרט להתמזגויות כבישים. בכניסה לדרך מוצב תמרור המורה על "דרך מהירה".

תמרור
דרך מהירה 216

דרך מהירה

מחלף – מפגש דרכים
במפלסים שונים הכולל את
הדרכים המחוברות בין מפגשי
הדרכים

	תמרור מודיעין 601 מופיע לפני מחלף או צומת בדרך שאינה עירונית. בתמרור מופיע שם המחלף או הצומת: בדרך מהירה – באותיות לבנות על רקע כחול, אחרת – באותיות לבנות על רקע ירוק. המספר בתמרור מציין את המרחק במטרים.
	תמרור 602: הקוונה ליעדים בדרך שאינה עירונית. מופיע מעל הנתיבים לפני מחלף.

סוגי הדרכים הבין-עירוניות

התמרורים מעידים על סוג הדרך לפי מספרו וצבעו של התמרור:

מספר הכביש מצוין באמצע השלט

דרך מהירה – מצוינת בצבע כחול, מספרה 1 והמהירות בה גבוהה.

דרך ראשית – מצוינת בצבע אדום ומספרה 75. דרך זו מחברת בין שתי ערים כאשר מסתעפות ממנה דרכים נוספות כגון דרכים אזוריות ומקומיות.

דרך אזורית – מצוינת בצבע ירוק ומספרה 553. דרך היוצאת מדרך ראשית או מקשרת בין דרכים ראשיות.

דרך מקומית – מצוינת בצבע שחור ומספרה 7155. דרך זו עוברת בין אזורי מגורים וכיו"ב, והמהירות בה נמוכה.

כביש חד-סטרי וכביש דו-סטרי:

- **כביש חד-סטרי** (תמרור 618) – כביש שתנועת כלי רכב מותרת בו בכיוון אחד בלבד. כוחו יפה עד לצומת הקרוב, עד לתמרור 145, או עד לתמרור 504 (תקנה 37).

יציאה מכביש חד-סטרי

כניסה לכביש חד-סטרי

פעילות 3

צפו בסרטונים:

- [מאפייני דרך מקומית](#) (186)
- [סכנות בדרך עירונית מקומית: מכוניות חונות מגבילות את שדה הראייה](#) (79)

וענו על השאלה: מהם המאפיינים של דרך עירונית ומהם חלקיה?

- **כביש דו-סטרי** (תמרור 145) – – כביש שמותרת בו התנועה לשני הכיוונים.
הכביש יכול להיות בעל נתיב אחד או כמה נתיבים.

רשת הדרכים בעיר ובשכונה

- על מנת לאפשר נגישות מאתר פעילות אחד למשנהו וניידות מאזור אחד לאחר, יש צורך ברשת דרכים. במילים אחרות, רשת הדרכים מאפשרת לנוע ממקום למקום בעיר ובשכונה, והיא כוללת שלושה סוגי דרכים עיקריות: **דרך מקומית-שכונתית, דרך מאספת ודרך עורקית**. לכל אחת מהדרכים מאפיינים שונים:
- **דרך מקומית-שכונתית** מספקת בעיקר נגישות לבתי מגורים הנמצאים לאורכה, וחלק ממאפייניה הם ריבוי בתי מגורים, ריבוי הולכי רגל וריבוי מעברי חצייה. מהירות הנסיעה בדרך מקומית-שכונתית תהיה נמוכה יחסית.

- **דרך מאספת** היא דרך מרכזית המשמשת הן לתנועה רבה מאזור לאזור בשכונה והן לנגישות למבני ציבור ולאתרי פעילות מגוונים בשכונה. דרך מאספת מקשרת בין דרכים שכונתיות-

מקומיות לבין דרכים עורקיות. חלק ממאפייניה הם: בתי מסחר ומבנים ציבוריים, צמתים מרומזרים ומעגלי תנועה. על-פי רוב דרך מאספת רחבה מדרך מקומית ומהירות הנסיעה בה בינונית.

- **דרך עורקית** היא דרך רחבה המחולקת לרוב לשני כבישים, ותפקידה העיקרי לאפשר ניידות ומעבר של תנועה רבה ממקום למקום. דרך זו מזרימה תנועה העוברת בין כל חלקי העיר, ויוצאת מהעיר לעבר יישובים אחרים. חלק ממאפייניה הם: דרך רחבה, לרוב מחולקת לשני כבישים נפרדים עם שטח הפרדה ביניהם, ריבוי נתיבי נסיעה ונפחי תנועה גדולים. מהירות הנסיעה בה גבוהה יחסית.

מלבד אלה, ישנם עוד סוגי דרכים אחדים בעיר:

- **רחוב משולב** – מוכר גם בכינויו רחוב הולנדי. קטע רחוב צר הנמצא בשכונת מגורים. אין בו מדרכה ויכולים להימצא בו במפלס אחד – ילדים, משחקים, הולכי רגל וכלי רכב נעים. מהירות הנסיעה ברחוב משולב מוגבלת ל-25 קמ"ש. ברחוב זה ניתנת עדיפות לתנועת הולכי הרגל.

- **מדרחוב** – רחוב עירוני המשמש הולכי רגל וכלי רכב קלים. בדרך כלל הוא מרוצף באבני מדרכה ולרוב משמש כרחוב קניות או לתיירות.

פעילות 4:

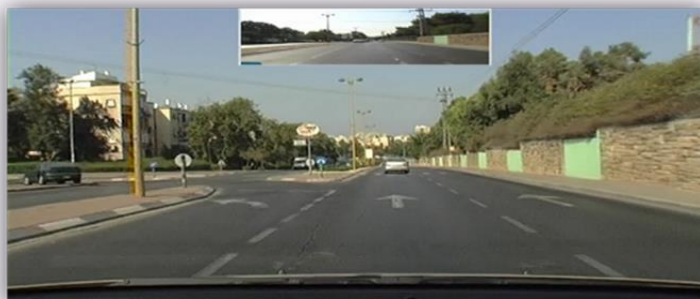
צפו בסרטים:

- [דרך מקומית](#) (משרד החינוך, 0:40 דקות)
- [דרך מאספת](#) (משרד החינוך, 0:39 דקות)
- [דרך עורקית](#) (משרד החינוך, 1:29 דקות)

וענו על השאלה: מהם המאפיינים של כל סוג דרך?

פעילות 5:

זהו את סוג הדרך המופיעה בכל תמונה.

תשובות למורה:

תמונה 1: דרך עורקית; תמונה 2: דרך מאספת; תמונה 3: דרך מקומית-שכונתית.

פעילות 6:

זהו באזור מגורים בעזרת [Google Maps](https://www.google.com/maps) את שלושת סוגי הדרכים: דרך מקומית-שכונתית, דרך מאספת ודרך עורקית. התלמידים יכתבו את שמות הרחובות וסוגי הדרכים, יציגו תשובותיהם וינהלו דיון בנושא.

מרכיב הדרך – הצומת

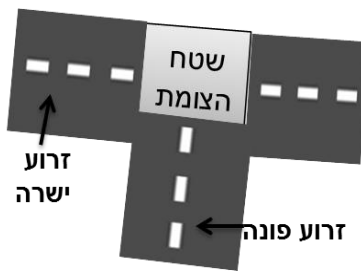
הגדרה: צומת הוא השטח שנוצר במפגש של שני כבישים או יותר, והמוגבל על-ידי קווי שפות הכבישים או אבני השפה של אותם כבישים או על-ידי הארכתם המדומה.

 מאפייני הצומת:

- **צומת הצטלבות (תמרור 114)** – צומת זה נוצר מארבע זרועות.

- **צומת קמץ (צומת T)** (תמרור 117) – צומת זה נוצר משלוש זרועות.

- **מעגל תנועה** (תמרור 121) – במעגל תנועה כל מפגש בין כביש הנכנס אל המעגל לכביש המקיף את המעגל הוא צומת.

פעילות 7:

צפו בסרטון [צומת בהודו](#) וענו על השאלות

- מהי ההתרחשות המיוחדת בצומת?
- מהי המורכבות מבחינת הפעולות הנדרשות בנהיגה?
- מהי ההתנהגות הנדרשת בצומת על מנת להבטיח את שלומם של משתמשי הדרך השונים?

צומת הוא מרכיב ממרכיבי הדרך, ומשמש מקום מפגש בין הנעים בכיווני תנועה שונים, ואפשר שיתרחשו בו עימותים וחיכוכים רבים. לכן, חשוב לזהות את הצומת מרחוק, להאט את מהירות הנסיעה בעת ההתקרבות אליו, לבחון היטב את התנועה בכיוונים השונים ואת המהירות שבה נעים משתמשי הדרך האחרים, לבחור את נתיב הכניסה המתאים ביותר, לזהות את סדרי זכות הקדימה, לוודא שהצומת פנוי וניתן להשלים את חצייתו, ולהתאים את המהירות בהתחשב בגורמים בקרבת

הצומת ובתוכו כגון: מספר הנתיבים, סוג הדרך, טיב הכביש, ריבוי כלי רכב ועוד. ככל שהגורמים רבים יותר, כן יש להאט ולפעול באחריות ובשיקול דעת.

פעילות 8:

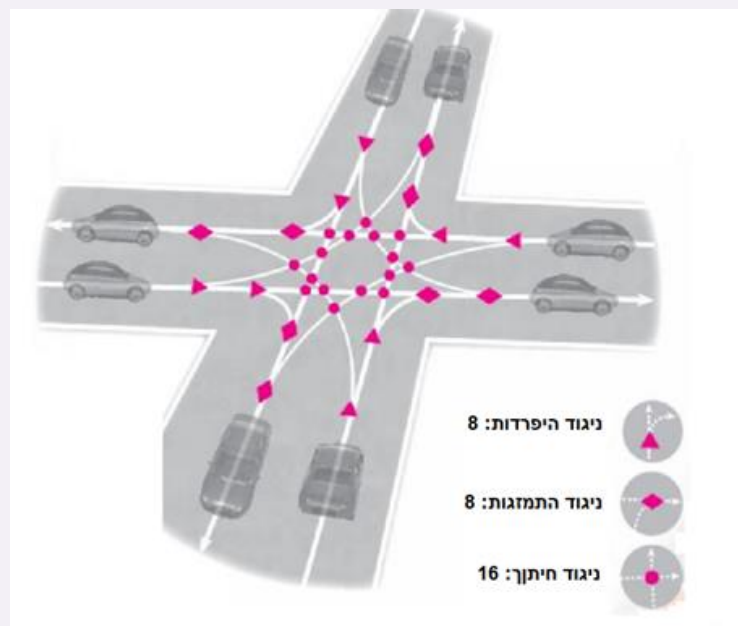
- צפו בסרטון [נהיגה בדרך - צמתים ותמרורים](#) (רלב"ד, 0:58 דקות), ללא קול.
- זזה את התמרורים.
- הסבירו את המשמעות של כל תמרור וכיצד צריך לפעול כאשר מגיעים לצומת.
- לסיום, הפעילו את הסרטון עם קול על מנת לשמוע את התשובות.

תשובות למורה:

צומת הצטלבות - תמרור 114; צומת קמץ - תמרור 115; מעגל תנועה - תמרור 121

פעילות 9:

כמה נקודות מפגש יש בצומת ההצטלבות המופיע באיור?

באדיבות אריה מישקין, מתוך "נהיגה לחיים", 2009

תשובה למורה: 32 נקודות מפגש.

שאלות תרגול לקראת מבחן התיאוריה

1. מהי "דרך" על-פי החוק?

- א. כל מסילה, דרך, רחוב, סמטה, כיכר, מעבר, גשר או מקום פתוח שיש לציבור זכות לעבור בהם.
- ב. רק כבישים הסלולים באספלט או בבטון.
- ג. המונח "דרך" אינו מוגדר בחוק.
- ד. כל מקום שיש זכות לציבור לעבור בו, למעט רחובות עירוניים.

2 מהו "מעבר חצייה"?

- א. חלק מהמדרכה שסומן כמיועד לחצייה של הולכי רגל.
- ב. חלק מהכביש המסומן כמיועד לחצייה של הולכי רגל.
- ג. חלק מהדרך המיועד לחצייה של הולכי רגל, כולל מדרכה.
- ד. חלק מהשול שסומן כמיועד לחצייה של הולכי רגל.

3. כיצד יש לנהוג ברחוב משולב?

- א. על הנהג לנסוע תמיד בהילוך נמוך ולעולם לא לנסוע לאחור.
- ב. על הנהג לאפשר להולכי הרגל ולילדים להמשיך בפעילותם מבלי לסכן אותם.
- ג. על הנהג להימנע מלהיכנס לרחוב משולב בעת משחקי ילדים.
- ד. על הנהג לצפור ולהזהיר את הולכי הרגל מפני כניסת רכב אל הרחוב.

4. באיזה חלק של הדרך מותר לרכב נוסעים פרטי לנסוע?

- א. בשול ועל שטח ההפרדה בעת גודש תנועה.
- ב. בכביש בלבד – במקום שיש בו כביש.
- ג. בכביש ועל שטח ההפרדה בכל עת.
- ד. בכל חלק של הדרך.

5. מהו "מעבר חצייה"?

- א. גשר מעל פני הכביש או מנהרה שיועדו למעבר הולכי רגל.
- ב. מקום מעבר של תלמידי בתי-הספר.
- ג. כל מקום בכביש שהולכי רגל נוהגים לעבור בו.
- ד. חלק הכביש שיועד על-פי סימון או תמרור לחצייה של הולכי רגל.

6. הגדר "שביל":

- א. חלק מהדרך שסומן על-ידי חברת "שבילי ישראל".
- ב. חלק מאורך הדרך המיועד לתנועת אופנועים בלבד.
- ג. חלק מרוחבה של דרך המיועד להולכי רגל בלבד.
- ד. דרך או חלק מדרך, שאינו כביש, שהוקצה לסוג עוברי דרך.

7. אם על הכביש סומנו קו הפרדה רצוף ולשמאלו קו קטעים:

- א. הדבר לא ייתכן: קו קטעים יכול להופיע רק מצידו הימני של קו הפרדה רצוף.
- ב. אסור לחצות את הקווים.
- ג. קו רצוף שלשמאלו קו קטעים הוא שטח הפרדה.
- ד. מותר לעבור את הקו הרצוף לצורך עקיפה בלבד.

8. האם קו הפרדה לבן רצוף המסומן על הכביש מתיר לעקוף רכב הנוסע כחוק בשול הדרך?

- א. לא, אסור לעקוף.
- ב. כן, בתנאי שהרכב הנעקף הוא אופנוע.
- ג. כן, בתנאי שהרכב העוקף לא יעבור את הקו הרצוף הלבן.
- ד. כן, רק אם הרכב העוקף הוא רכב איטי.

9. שולי הדרך אינם מיועדים לנסיעת רכב, למעט:

- א. רכב שאינו מנועי, טרקטור ורכב איטי, המעכבים את התנועה שמאחור.
- ב. מונית – לצורך עקיפת כלי רכב.
- ג. אין יוצא מן הכלל: אסור לכל רכב לנסוע בשוליים.
- ד. רכב פרטי ואופנוע – כדי לתת זכות קדימה לאוטובוסים.

10. מה פירוש הסימון על פני הדרך?

- א. מותר לחצות את הקווים רק אם קו הקטעים מסומן מצד ימין של קו הפרדה הרצוף.
- ב. ניסויים בצבע בכביש.
- ג. בקרוב יתחיל קו הפרדה רצוף.
- ד. מותר לחנות בכביש בצד שבו קו הקטעים.

11. מה פירוש הסימון על פני הדרך (קו צהוב)?

- א. באזור שמשמאל לקו מותר לחנות בדרך מהירה.
- ב. קו גבול המסמן את קו שפת הכביש, במקום שאין בו אבני שפה.
- ג. האזור שמימין לקו מותר לחנייה בדרך מהירה.
- ד. אסור לנסוע בין הקווים הצהובים.

תשובות : 1-א, 2-ב, 3-ב, 4-ב, 5-ד, 6-ד, 7-ב, 8-ג, 9-א, 10-א, 11-ב.